

•••••
Krystyna Janda

(55 LAT) NIE BAŁA SIĘ ZAINWESTOWAĆ
1,5 MLN ZŁ W URUCHOMIENIE WŁASNEGO TEATRU.
„POLONIA TO MOJA WŁASNA PRZESTRZEŃ
ARTYSTYCZNA, KTÓRA DAJE MI WOLNOŚĆ” – MÓWI

Jak One to robią

*Dlaczego kobiety po
pięćdziesiątce zaczynają
rządzić światem*

**Agaton
Koziński**
Dziennikarz działu
Kultura i Styl

O pięćdziesięciolatkach potocznie myśli się jak o kobietach, które najlepsze mają już za sobą. Tymczasem jest odwrotnie. Właśnie w tym wieku Polki, i nie tylko Polki, realizują swoje najambitniejsze projekty i osiągają największe sukcesy – jak Hillary Clinton, Angela Merkel i Condoleezza Rice, Hanna Gronkiewicz-Waltz, Julia Piłsner czy Krystyna Janda.

SZCZĘŚCIE PO PIĘĆDZIESIĄTCE

– Ludzie młodszy są często sfrustrowani, bo ich ambicje są większe niż dotychczasowe osiągnięcia. Tymczasem po pięćdziesiątce te ambicje są przeważnie zaspokojone albo przynajmniej dopasowane do realiów – mówi psycholog Joanna Heidtman. To

zadowolenie z siebie świetnie pokazuje sondaż TNS OBOP przeprowadzony dla On Board PR. Wynika z niego, że 91 proc. kobiet w wieku 45-64 lata czuje się kochanych, 85 proc. twierdzi, że są szczęśliwe, a 80 proc. żyje pełnią życia. Jednocześnie tylko 12 proc. czuje się staro, a 18 proc. to osoby, którym doskwiera samotność. Co ważne, tych pozytywnych wyników nie zawyżają czterdziestopięciolatki. Według badania, najlepiej mają się kobiety w wieku 55-59 lat.

– Życie dzisiejszych pięćdziesięciolatek w porównaniu z losem ich matek to raj na ziemi. One miały szanse, jakich nie miały wcześniejsze pokolenia, i świetnie je wykorzystały – mówi prof. Piotr Kryczka, socjolog z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Dobrym przykładem na to, że życie zaczyna się po pięćdziesiątce, jest biografia Julii Piłsner, minister ds. zwalczania korupcji w rządzie Donalda Tuska. Po ukończeniu studiów polonistycznych w 1977 r. została pracownikiem naukowym w Instytucie Badań Literackich PAN. Gdy upadł komunizm, porzuciła budżetówkę. Redagowała telewizyjny program „Pytania o Polskę”, była pełnomocnikiem rządu ds.

Hanna Gronkiewicz-Waltz

PREZYDENT WARSZAWY (55 LAT) JESZCZE DŁUGO ZAMIERZA ODGRYWAĆ
WAŻNĄ ROLĘ W POLSKIEJ POLITYCE

zmian w administracji publicznej, jeździła na stypendia do Francji. Jednocześnie szukała swego miejsca w polityce – najpierw była w Porozumieniu Centrum, później w Unii Polityki Realnej, by przez Ligę Republikańską trafić do Platformy Obywatelskiej. – Rodzice od najmłodszych lat mobilizowali mnie do działania. Dziś po prostu nie umiem nic nie robić – twierdzi 54-letnia Pitera. I właśnie obecnie odnosi życiowy sukces, będąc jedną z najbardziej rozpoznawalnych twarzy rządu.

Sukcesy odnosi także bizneswoman Teresa Mokrysz. – Pod koniec lat 80. miałam powyżej uszu upokorzeń, jakie spotykały „prywaciarzy”. Gdyby stary system wtedy nie runął, zamknęlibyśmy z mężem naszą firmę. Dziś byłabym pewnie skromną urzędniczką zajmującą się promocją Ustronia, a wielki biznes znałabym tylko z zachodnich książek czytanych do poduszki – opowiada właścicielka firmy Mokate. Dzisiaj Mokate to największy producent kawy rozpuszczalnej w Europie Środkowej. Firma zatrudnia 1200 osób i eksportuje swoje produkty do 60 krajów świata. A Mokrysz, z majątkiem szacowanym na 310 mln zł, zajmuje 80. miejsce na liście najbogatszych Polaków „Wprost”.

TERAZ ONE

Kobiety po pięćdziesiątce robią karierę m.in. dlatego, że mają już uporządkowane sprawy rodzinne. Trzydziesto- czy czterdziestolatki zazwyczaj opiekują się jeszcze dziećmi, spłacają kredyty, dorabiają się. Ich starsze koleżanki te problemy mają już raczej za sobą. Nie muszą też rywalizować o mężczyzn, bo nawet gdy ich tracą, potrafią sobie świetnie radzić. – Po 35 latach małżeństwa „dotarłam się” z mężem i świetnie się uzupełniamy. Mam już dorosłe dziecko, a w dodatku od kilku lat jestem babcią. Nic nie daje większego luzu psychicznego niż wnuki

Najbardziej *wpływowe* kobiety świata

53 | ANGELA
MERKEL,
KANCLERZ
NIEMIEC
LATA

70 | WU YI,
WICEPREMIER
CHIN
LAT

54 | HO CHING,
SZEFOWA
FIRMY
TEMASEK HOLDING,
ŻONA PREMIERA
SINGAPURU
LATA

53 | CONDOLEEZZA
RICE,
SEKRETARZ
STANU USA
LATA

52 | INDR A K.
NOOYI,
SZEFOWA
PEPSICO
LATA

•••••
Julia Pitera

(54 LATA) JEST JEDNĄ Z NAJBARDZIEJ ROZPOZNAWALNYCH TWARZY RZĄDU. SPEŁNIA SIĘ W DZIAŁANIU, BO – JAK SAMA MÓWI – PO PROSTU NIE UMIE NIC NIE ROBIĆ

– wylicza 55-letnia Hanna Gronkiewicz-Waltz. Obecna prezydent Warszawy jest bardzo zadowolona ze swego życia po pięćdziesiątce. Podkreśla, że także w przyszłości zamierza odgrywać ważną rolę w polskiej polityce. To kolejna cecha charakterystyczna dla pań po pięćdziesiątce: są z siebie zadowolone, ale chcą jeszcze więcej, ciągle idą do przodu. Tak jak Krystyna Janda. Ta 55-letnia aktorka już w latach 70. zachwyciła publiczność rewelacyjnym debiutem w filmie Andrzeja Wajdy „Człowiek z marmuru”. Dziś jest ikoną polskiego kina. To jednak jej nie wystarczy. – To dlatego zdecydowałam się uruchomić prywatny teatr. Wcześniej bezskutecznie szukałam sposobu na realizowanie własnych pomysłów teatralnych. Polonia to moja własna przestrzeń artystyczna, która daje mi wolność – zaznacza aktorka. Janda nie bała się z własnych pieniędzy wyłożyć 1,5 mln zł na zakup Polonii. Teraz jej scena to jeden z najbardziej obleganych teatrów w kraju i praktycznie każdy spektakl jest wyprzedany.

HORMONY SUKCESU

Paradoksalnie, pięćdziesięciolatkom pomaga to, że w związku z tykającym zegarem biologicznym zaczynają się leczyć. Do tej pory naturalne było, że panie z szóstym krzyżykiem na karku zwalniały tempo. Przede wszystkim z powodów fizjologicznych. Z wiekiem w organizmie kobiety spada poziom żeńskich hormonów płciowych, estrogenów. W efekcie mózg zaczyna funkcjonować słabiej. Pogarsza się pamięć werbalna, zwiększa się także podatność na chorobę Alzheimera. Wśród najlepiej wykształconych pań dziś standardem jest jednak stosowanie hormonalnej terapii zastępczej. – Kuracje hormonalne mają pozytywny wpływ na naszą wydolność psychiczną i procesy poznawcze – mówi prof. Anna

Źródło: „Forbes”, 2007

62 | **SONIA GANDHI,**
LATA | **PRZEWODNICZĄCA**
INDYJSKIEGO
KONGRESU
NARODOWEGO

50 | **CYNTHIA CARROLL,**
LATA | **SZEFOWA**
FIRMY ANGLIO AMERICAN,
NAJWIĘKSZEGO
PRODUCENTA PLATYNY

55 | **PATRICIA A. WOERTZ,**
LATA | **PREZES**
ARCHER DANIELS
MIDLAND

53 | **IRENE ROSENFELD,**
LATA | **SZEFOWA**
KRAFT FOODS

53 | **PATRICIA RUSSO,**
LATA | **PREZES**
ALCATEL-LUCENT

Izabela Trojanowska

(52 LATA) W LATACH 80. PODBIŁA SCENĘ MUZYCZNĄ Z BUDKĄ SUFLERA ORAZ SOŁOWYMI PROJEKTAMI. DZIŚ MA PEWNĄ POZYCJĘ NA RYNKU, CIĄGLE ŚPIEWA I GRA W SERIALACH

Grabowska z Instytutu Biologii Doświadczalnej PAN. Są jednoznaczne dowody na to, że im wyższy poziom estrogenów we krwi, tym lepiej funkcjonuje umysł. – Nie zawsze podawanie estrogenów zwiększa ich poziom we krwi, ale u tych kobiet, u których zachodzi ta zależność, funkcje umysłu się poprawiają – dodaje prof. Grabowska.

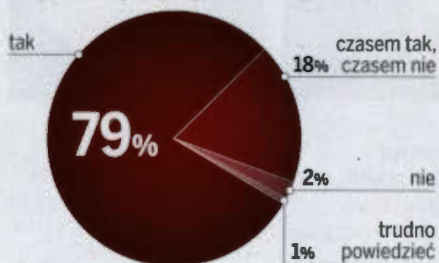
Dzięki hormonom kobiety opanowały problemy ze zdrowiem typowe dla drugiej połowy życia. Także dzięki temu odnoszą sukcesy większe niż kiedykolwiek. 60-letnia Hillary Clinton jest dziś równie popularna jak jej mąż, były prezydent USA. Po pięćdziesiątce Hillary została jednym z najbardziej znanych i wpływowych senatorów. Po pięćdziesiątce

stała się naprawdę wybitnym ekspertem polityki zagranicznej, co otworzyło jej drzwi do kandydowania na najważniejszy urząd świata. Podobnie jest z 53-letnią Angelą Merkel, kanclerz Niemiec, jedną z czołowych rozgrywających w europejskiej polityce, uznawaną w rankingach (np. amerykańskiego miesięcznika „Forbes”) za najbardziej wpływową obecnie kobietę

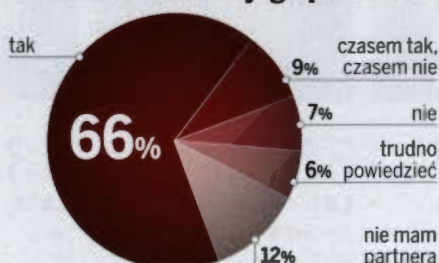
Seks po pięćdziesiątce

Źródło: TNS OBOP/On Board

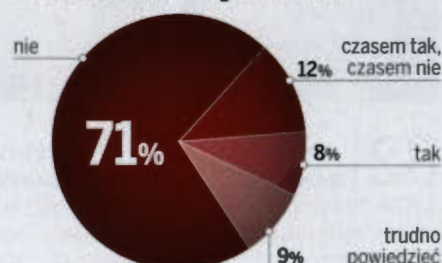
Czy akceptuje pani swoje ciało?

Czy czuje się pani atrakcyjna seksualnie dla swojego partnera?

Czy pani wygląd stanowi barierę w budowaniu intymności?

na świecie. Rówieśniczką Merkel jest Condoleezza Rice, pierwsza czarnoskóra kobieta na stanowisku amerykańskiego sekretarza stanu. Condie znalazła się na pierwszym miejscu listy najbardziej wpływowych kobiet świata „Forbesa” w 2004 r. Już jako doradca prezydenta ds. bezpieczeństwa faktycznie kierowała amerykańską polityką zagraniczną. A przy tym jest elegancka, wysportowana, inteligentna, ma nieskazitelne manieri, gra na fortepianie i kibicuje drużynom amerykańskiego futbolu.

W polskiej polityce najwięcej osiągają pięćdziesięciolatki – Julia Pitera, Hanna Gronkiewicz-Waltz, minister edukacji Katarzyna Hall, minister zdrowia Ewa Kopacz, minister nauki Barbara Kudrycka czy posłanka PiS Jolanta Szczypińska. Właśnie w tym wieku są zdolne do funkcjonowania na najwyższych obrotach.

ZA MŁODE NA STAROŚĆ

Aż 77 proc. Polek w okolicach pięćdziesiątki nie wstydzi się przyznać do swojego wieku – wynika z sondażu TNS OBOP dla On Board PR. Zaprzeczają one w ten sposób stereotypowym żartom mówiącym, że po trzydziestce kobiety obchodzą tylko osiemnaste urodziny. 87 proc. ankietowanych pań w okolicach pięćdziesiątki twierdzi, że są za młode, by myśleć o sobie jako o osobie starej, a 68 proc. nie uważa siebie nawet za osobę w dojrzałym wieku. Prawie 80 proc. kobiet po pięćdziesiątce nie ma większych zastrzeżeń do swojego wyglądu, 66 proc. uważa się za seksowne. To często konsekwencja menopauzy. Dla wielu kobiet zakończenie miesiączkowania oznacza uwolnienie się od konieczności stosowania antykoncepcji. Wówczas wzrasta zaufanie do siebie i własnego ciała. A to korzystnie wpływa nie tylko na aktywność seksualną, ale także na stosunek do świata. Dowiedziano, że kobiety około 50. roku życia wyżej oceniają swoją atrakcyjność niż ich

Kochane pięćdziesięciolatki

JAKIEGO SŁOWA UŻYŁABY PANI, ABY OPISAĆ SIEBIE?

życzliwa - 99%	zdrowa - 66%
kochana - 91%	pewna siebie - 64%
aktywna - 88%	młoda - 58%
tradycyjna - 87%	zmęczona - 51%
ceniona - 87%	seksowna - 51%
bystra - 86%	piękna - 42%
szczęśliwa - 85%	samotna - 18%
pełna życia - 64%	ignorowana - 15%
powściągliwa - 70%	stara - 12%
elegancka - 68%	

Źródło: TNS OBOP/On Board PR, 2008, badanie przeprowadzono na kobietach w wieku 45-64 lata, można było udzielić kilku odpowiedzi

Psychologia sukcesu

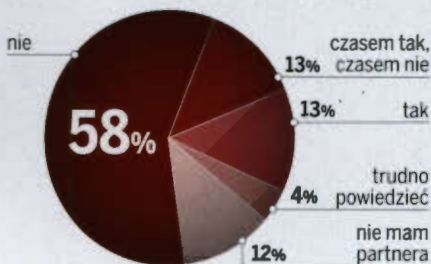
prof. Zbigniew Izdebski, seksuolog badający życie Polaków po pięćdziesiątce

U kobiet w drugiej połowie życia główną rolę odgrywa menopauza. Przejście przez nią obniża samoocenę, przekłada się na gorsze samopoczucie psychiczne. Jeśli na to nałożyć jeszcze wzorce kulturowe, które promują młode, atrakcyjne kobiety, to łatwo sobie wyob-

razić, w jak głębokiej depresji mogą się znaleźć pięćdziesięciolatki. Na szczęście od pewnego czasu wyraźnie widać trend odwrotny, coraz częściej spotykamy działania dowartościowujące pięćdziesięciolatki. One także rosną w siłę, bo widzą, że potrafią sobie poradzić w dzisiejszych czasach – często lepiej niż mężczyźni. W sukurs znów przychodzą im wzorce kulturowe. Prawdziwy mężczyzna nigdy nie płacze, ale młodo umiera na zawał, bo nie ma mechanizmów rozładujących stres i presję. Tymczasem kobiety nie wstydzą się też czy wizyt u psychologa – i w ten sposób rozładują typowe dla początku XXI wieku napięcie.

2008, badanie przeprowadzono na kobietach w wieku 45-64 lata.

Czy czuje pani skrępowanie, gdy partner ogląda panią nago?

młodsze koleżanki i bardziej wierzą w siebie. Taką osobą jest m.in. 52-letnia Izabela Trojanowska. Wprawdzie już w latach 80. podbiła scenę muzyczną z Budką Suflera oraz solowymi projektami, ale był to epizod. Pewną pozycję na rynku zdobyła około pięćdziesiątki: ciągle śpiewa, gra w serialach, bierze też udział w dużych imprezach.

Bizneswoman Teresa Mokrysz nie przejmie się wiekiem, lecz brakiem czasu. – W moim wieku moja matka też była osobą bardzo ambitną, ale nie miała możliwości zrealizowania tych ambicji. Ja spełniam swoje marzenia – mówi

Mokrysz. Ona i inne bardzo aktywne obecnie pięćdziesięciolatki doceniają upadek komunizmu. Bo na wolnym rynku, szczególnie w Polsce – wbrew lamentom feministek – kobiety w ich wieku świetnie sobie radzą. Przy średniej życia kobiet znacznie przekraczającej obecnie 80 lat (w Polsce ponad 79 lat) pięćdziesięciolatki są w najaktywniejszej fazie swojego życia. □

Współpraca: Monika Florek-Moskal, Tomasz Zdunek

Napisz wprost do autora: w.kozinski@wprost.pl